

Άρειος Πάγος 1078/1985, Τμ. Β'

Πηγή: Ε.Ε.Δ. 45/86 σελ. 449

Περίληψη: Βίαιο συμβάν συνεπεία εκτάκτου και αιφνιδιας επενεργείας εξωτερικού αιτίου συνδεδεμένου προς την εργασία, επειδή εμφανίστηκε κατά την εκτέλεση ή εξ αφορμής αυτής. - Αυτό συμβαίνει και όταν ναυτικός υποστεί αυτοκινητιστικό ατύχημα διαρκούς της ψυχαγωγίας του, που ήταν αναγκαία για την αποκατάσταση ή διατήρηση της ψυχικής του ισορροπίας. - Δεν συνιστά εργατικό ατύχημα το αυτοκινητικό ατύχημα, που παθαίνει ναυτικός αναζητώντας ψυχαγωγία σε μακρινή πόλη, ενώ υπήρχαν δυνατότητες ψυχαγωγίας στον λιμένα που ευρίσκεται το πλοίο του. - Διδάγματα της κοινής πείρας.

Κυριότερες διατάξεις: Ν. 551/1915 (β.δ. 24.7./25.8.1920) άρθρ. 1.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων: ο Αντιπρόεδρος κ. Ι. ΓΟΥΡΝΑΣ

Εισηγητής: ο Αρεοπαγίτης κ. ΝΙΚ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Δικηγόροι: κ.κ. Γ. Χοϊδάς, Π. Μαυρογιάννης

Εκ της διατάξεως του άρθρου 1 του, διά του β.δ. της 24.7/25.8.1920 κωδικοποιηθέντος ν. 551/1915, ο οποίος διετηρήθη εις ισχύν και μετά την εισαγωγήν του Αστικού Κώδικος διά του άρθρ. 38 του Εισαγ. Νόμου Αστ. Κώδικος και όστις νόμος, κατά τα άρθρα 1 εδάφ. β' και 66 του Κώδ. Ιδιωτ. Ναυτ. Δικαίου, είναι εφαρμοστέος και επί των ναυτικών, προκύπτει ότι ως ατύχημα εκ βιαιού συμβάντος θεωρείται και ο θάνατος ή ο τραυματισμός του μισθωτού συνεπεία εκτάκτου και αιφνιδιας επενεργείας εξωτερικού αιτίου, ασχέτου μεν προς την σύστασιν του οργανισμού του παθόντος και την βαθμιαίαν, ως εκ των συνθηκών εργασίας, φθοράν αυτού, αλλά συνδεδεμένου προς την εργασία, ως εκ της εμφανίσεώς του κατά την εκτέλεσιν ή εξ αφορμής αυτής. Η δευτέρα των περιπτώσεων τούτων συντρέχει όταν το ατύχημα δεν είναι άμεσος συνέπεια της εκτελέσεως της εργασίας οίον και το συμβάν, εκτός του τόπου και χρόνου εκτελέσεώς της, συνδέεται όμως μετ' αυτής διά σχέσεως αιτίου και αποτελέσματος ως εκ του ότι λόγω της εργασίας εδημιουργήθησαν αι ιδιαίτεροι εκείνοι, αναγκαίοι διά την επέλευσίν του, πραγματικά συνθήκαι, αι οποίαι δεν θα ελάμβανον ύπαρξιν άνευ της εργασίας. Ούτω, εργατικόν ατύχημα αποτελεί και ο εξ αυτοκινητιστικού ατυχήματος θάνατος ή τραυματισμός ναυτικού διαρκούς της ψυχαγωγίας του, εφ' όσον αύτη, ως εκ των συγκεκριμένων συνθηκών εργασίας του, ήτο αναγκαία δι' εκείνον προς αποκατάστασιν ή διατήρησιν της ψυχικής του ισορροπίας.

Εν προκειμένω, ως εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει, το εκδόσαν αυτήν Εφετείον, δι' αναφοράς άμα και εις την πρωτόδικον απόφασιν, εδέχθη τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ότι το φορτηγόν πλοίον C.F., πλοιοκτησίας της πρώτης των αναιρεσιβλήτων, επί του οποίου ήτο ναυτολογημένος από της 10 Αυγούστου 1978 ο αναιρεσειών ως υποπλοίαρχος, κατέπλευσε, μετά πολλων είκοσι ημερών εκ του λιμένου D. του Περσικού κόλπου, την 23 Νοεμβρίου 1978 εις τον λιμένα W. της Αυστραλίας, οπόθεν θα ανεχώρει διά τον λιμένα J. της Σαουδικής Αραβίας, ο οποίος πλους θα διήρκει επί εικοσαήμερον περίπου. Ότι ο λιμήν W., καίτοι έχει 2.097 κατοίκους, αποτελεί σημανικόν κέντρον διακινήσεως δημητριακών, διά την φόρτωσιν των οποίων καταπλέουν εις αυτόν συχνάκις μεγάλης χωρητικότητος πλοία, εξυπηρετούμενα από εξ προβλήτας, ναυτικά πρακτορεία και συνεργεία μικροεπισκευών. Ότι υπό τα δεδομένα ταύτα, λαμβανομένων υπ' όψιν των διδαγμάτων της κοινής πείρας και της λογικής, ο λιμήν ούτος παρέχει δυνατότητας συνήθους ψυχαγωγίας διά τους αποβιβαζομένους ναυτικούς, η οποία και μόνον, ως εκ των προεκτεθειών συνθηκών εργασίας του αναιρεσειόντος, εξ απόψεως διάρκειας των προηγουμένων και επομένου πλοών, του εφ' ου ειργάζετο πλοίου, ήτο αναγκαία τότε δι' εκείνον. Ότι ειδικώτερον, η ψυχαγωγία του αναιρεσειόντος, ηδύνατο να λάβη χώραν εις τον ως άνω λιμένα και δεν ήτο απαραίτητον να μεταβή ούτος εις απόστασιν 170 χιλιομέτρων, όπου ευρίσκετο η πόλις της Αδελαϊδος, ίνα ψυχαγωγηθή δι' εξεζητημένων ψυχαγωγικών μέσων, εν όψει και του μικράς διάρκειας προηγουμένου ως άνω πλου. Ότι την 29 Νοεμβρίου 1978 ο πλοίαρχος, ο αναιρεσειών και άλλα μέλη του πληρώματος εμίσθωσαν αυτοκίνητον ίνα εκδράμουν εις την απέχουσαν περί τα εκατόν εβδομηκόντα χιλιόμετρα εκ του W., μεγάλην πόλιν της Αδελαϊδος. Και ότι διαρκούντος του ταξιδίου τούτου, περί ώραν 23.00', συνεπεία ανατροπής του αυτοκινήτου, ο αναιρεσειών υπέστη κάταγμα της αριστεράς κνήμης. Επί τη βάση δε - των παραδοχών τούτων έκρινεν ότι η προς Αδελαϊδα εκδρομή του αναιρεσειόντος δεν απετέλει αναγκαίαν δι' αυτόν ψυχαγωγίαν και, συνεπώς, ο διαρκούσης της τοιαύτης εκδρομής τραυματισμός του δεν απετέλει εργατικόν ατύχημα. Ούτως αποφηνάμενον το δικάσαν Εφετείον, απορρίψαν ακολούθως, δι' επικυρώσεως, της πρωτοδίκου αποφάσεως, την περί επιδικάσεως αποζημιώσεως λόγω εργατικού ατυχήματος, αγωγήν του αναιρεσειόντος ναυτικού, δεν παρεβίασε κανόνα τινά του ουσιαστικού δικαίου και δη την προδιαληφθείσαν διάταξιν και διέλαβεν εις την

προσβαλλομένην απόφασίν του σαφείς και επαρκείς αιτιολογίας, οι δε περί του εναντίου δεύτερος και τρίτος της αναιρέσεως λόγοι, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. Ο πρώτος της αναιρέσεως λόγος, περί παραβιάσεως του διδάγματος της κοινής πείρας "ότι λιμήν με τα εις την προσβαλλομένην απόφασιν αναφερόμενα γνωρίσματα του W, παρέχει δυνατότητας συνήθους ψυχαγωγίας εις ναυτικούς" είναι απορριπτέος, προεχόντως, ως απαράδεκτος, αφού τούτο δεν αφορά την ερμηνείαν του άρθρου 1 ν. 551/1915 ή την εις αυτό υπαγωγήν των πραγματικών περιστάτικων τα οποία απετέλεσαν παραδοχάς του δικάσαντος Εφετείου, υφ' ας και μόνον, διαζευκτικώς συντρεχούσας, προϋποθέσεις, ιδρύεται η υπό του άρθρ. 559 αριθ. 1 εδάφ. δεύτερον Κώδ. Πολ. Δικ. προβλεπομένη πλημμέλεια, αλλά εχρησιμοποιήθη, ως εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει κατά την εκτίμησιν των αποδείξεων, ίνα διαγνωσθή εάν εις τον περί ου πρόκειται λιμένα παρείχετο η αναγκαία διά τον αναιρεσίοντα ψυχαγωγία (...). (Επικυρώνει την 250/1982 Εφετ. Πειραιώς).